

HAVA SEYRÜSEFERİ İÇİN METEOROLOJİ HİZMETİNE DAİR YÖNETMELİK (SHY-MET)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, ulusal ve uluslararası hava seyrüseferi için meteoroloji hizmetlerinin hava seyrüsefer emniyetine, düzenliliğine ve verimliliğine katkıda bulunması amacıyla usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; havayolu işletmecilerini, uçuş mürettebatını, hava trafik hizmet birimlerini, arama ve kurtarma birimlerini, havaalanı işletmecilerini, hava seyrüsefer hizmet sağlayıcılarını, meteoroloji hizmet sağlayıcılarını, meteoroloji otoritesini, uluslararası hava seyrüseferinin yürütülmesi veya geliştirilmesi ile ilgili olan kurum, kuruluş ve tüzel kişilikleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 22 nci maddesine, 8/1/1986 tarihli ve 3254 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ve Şikago'da 7/12/1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanmasına Dair 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) AIRMET: FL150 altındaki uçuş faaliyetlerini desteklemek amacıyla ve bölgesel hava seyrüsefer anlaşmalarına uygun olarak meteoroloji ofisleri tarafından hazırlanan ve yayınlanan mesajları,
- b) Bölgesel hava seyrüsefer anlaşması: Genellikle bir bölgesel hava seyrüsefer toplantısının önerisi üzerine ICAO Konseyi tarafından onaylanan anlaşmayı,
- c) Genel Müdürlük: Düzenleyici Otorite olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- ç) Hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı: Hava seyrüsefer hizmetlerini sağlamakla sorumlu kuruluşları ve işletmeleri,
- d) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- e) ICAO Ek-3: Şikago Sözleşmesinin, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından havacılık meteorolojisine ilişkin olarak yayınlanan 3 numaralı ekini,
- f) Meteoroloji hizmet sağlayıcısı: Havacılık meteorolojisi hizmetlerini sağlamakla sorumlu kurumu,
- g) Meteoroloji Otoritesi: 8/1/1986 tarihli ve 3254 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında, havacılık meteorolojisi hizmetleri ile ilgili düzenlemeleri yapmaya yetkili kurumu,
- ğ) SIGMET: Hava aracı operasyonlarının emniyetini etkileyebilecek uçuş yolu üzerindeki belirli hava olaylarının meydana gelmesi veya meydana gelmesinin beklenmesi ile ilgili olarak bir meteorolojik gözlem ofisi tarafından düzenlenen bilgileri,

h) Otomatik meteoroloji gözlem istasyonu: Meteorolojik parametrelerdeki değişimlere duyarlı ve bu değişimlerin miktarını ölçen sensörlerden oluşan sistemi, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen tanımlar için, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 8/1/1986 tarihli ve 3254 sayılı Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Sorumluluk, meteoroloji hizmetinin amacı, tespiti ve sağlanması

MADDE 5 – (1) Meteorolojik bilgilerin tedarik edilmesi meteoroloji hizmet sağlayıcısının sorumluluğu altındadır.

(2) Hava seyrüseferinin ihtiyaçlarını karşılamak için sağlanan meteorolojik hizmetin Ek-3 hükümlerine göre ve bölgesel hava seyrüsefer anlaşmalarına uygun olarak yapılmasının sağlanması Genel Müdürlüğün koordinasyonunda yürütülür.

(3) Meteoroloji Otoritesi, Meteoroloji hizmet sağlayıcısının sivil havacılık meteorolojisi hizmetlerinde çalışan personel niteliklerinin karşılanmasından ve gerekliliklerinin Ek – 3 kapsamında yerine getirilmesinden sorumludur.

(4) Meteoroloji Otoritesi, meteoroloji hizmet sağlayıcısının sivil havacılık personelinin eğitim gerekliliklerini Dünya Meteoroloji Örgütü'nün dokümanları çerçevesinde karşılanmasından ve bu çalışmaların Ek – 3 kapsamında Genel Müdürlük ile koordineli olarak yürütülmesinden sorumludur.

(5) Sivil havacılık meteorolojisi hizmetlerinde çalışan meteoroloji personelinde aranılan niteliklere ve personelin eğitime ilişkin gereklilikler Meteoroloji Otoritesi'nin sorumluluğunda olup, ilgili personelde aranan nitelikler ile eğitim gerekliliklerine ilişkin usul ve esaslar ayrıca düzenlenir.

Meteorolojik bilgilerin sağlanması, kullanılması ve kalite yönetimi

MADDE 6 – (1) Meteorolojik bilgilerin sağlanması, kullanılması ve kalite yönetimi meteoroloji hizmet sağlayıcısının sorumluluğundadır.

Havayolu işletmecilerinden alınan bildirimler

MADDE 7 – (1) Meteorolojik hizmete veya mevcut meteorolojik hizmette değişikliklere ihtiyacı olan bir işletme, meteoroloji hizmet sağlayıcısına bilgi verir. Meteoroloji otoritesinin uygun görüşü ve talebin mevzuata uygun olması kaydıyla, meteoroloji hizmet sağlayıcısı ile işletmeci arasında mutabık kalındığı şekliyle karar verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Havaalanı meteoroloji ofisleri

MADDE 8 - (1) Meteoroloji hizmet sağlayıcısı tarafından, hava seyrüseferinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerekli olan meteorolojik hizmetin sağlanması amacıyla, havaalanında bir veya birden fazla meteoroloji ofisi havaalanı işletmecisi ile koordineli olarak kurulur.

Havacılık ile ilgili meteoroloji ofisi ve gözlemleri

MADDE 9 - (1) Meteoroloji ofisi, ayrı bir istasyon halinde veya bir sinoptik istasyon ile birleştirilmiş olarak hizmet verir.

(2) Meteoroloji hizmet sağlayıcı kurum, Genel Müdürlük ile koordineli olarak bölgesel hava seyrüsefer anlaşması tarafından gerekli görüldüğü takdirde, açık deniz yapıları üzerinde veya açık deniz yapılarında helikopter operasyonlarını destekleyen noktalarda havacılık meteorolojisi ile ilgili istasyonların kurulmasını sağlar.

(3) Genel Müdürlük sivil havacılık meteoroloji hizmetlerinde yüksek bir gözlem standardının muhafaza edilmesini, aletlerin ve tüm göstergelerin doğru çalışmasını ve aletlerin hasarlanma düzeyinin en aza düşürülmesini sağlamak üzere meteoroloji otoritesi ile birlikte ortak denetleme yapar.

4) Volkanik patlamaların veya oluşumların belirlendiği durumlarda meteoroloji hizmet sağlayıcı kuruluş, volkanik kül raporlarını tüm ilgili kurumlara iletmekten ve Genel Müdürlüğe bilgi vermekten sorumlu olup konu ile ilgili diğer hususlar ayrıca düzenlenir.

Hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı ile meteoroloji otoritesi işbirliği

MADDE 10 - (1) Meteoroloji otoritesi ile hava trafik hizmet sağlayıcı arasında bir protokol imzalanır. Ayrıca;

a) Hava trafik hizmet birimlerinde otomatik meteoroloji gözlem sistemlerinden elde edilen verilerin görüntülenmesinin sağlanması,

b) Otomatik meteoroloji gözlem sistemlerinin kalibrasyon ve bakımı,

c) Hava trafik hizmetleri personeli tarafından meteoroloji istasyonundan tedarik edilen bilgilerin güncellenmesi veya tamamlanması amacıyla yapılan gözlemleri;

i) Uçağın kalkış veya inişi sırasında elde edilen buzlanma, türbülans, rüzgar kesmesi vb. Ek-3 de belirtilen meteorolojik bilgiler,

ii) Mevcut ise hava durumu yer radarından elde edilen meteorolojik bilgiler, hususlarını içermelidir.

ç) Havaalanı işletmecisi pist ve apron üzerinde meydana gelebilecek meteorolojik olayların teşhisi ve takibi için, pist ve apronu görecek konumda ve yeterli hacimde meteoroloji ofisi temin eder.

(2) Havalimanı işletmecisi havalimanı çalışma saatlerindeki değişiklikleri meteoroloji ofisine zamanında bildirir.

Meteorolojik gözlem ve raporlar

MADDE 11 - (1) Meteorolojik gözlem ve raporlar ile ilgili hususlar meteoroloji hizmet sağlayıcının sorumluluğundadır.

Hava aracı gözlemleri ve raporları ile ilgili havacılık işletmelerinin sorumlulukları

MADDE 12 - (1) Uçak gözlemlerinin türleri, gözlemlerin tayin edilmesi, muafiyetleri ile hava raporlarının hava trafik hizmet üniteleri tarafından aktarılması ilgili hususlar hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı kuruluş ile meteoroloji hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından ayrıca düzenlenir.

Meteorolojik tahmin, ihbar ve diğer bilgiler

MADDE 13 - (1) Havaalanı tahminleri, tahminlerin düzenlenmesi, yorumlanması ve kullanılması, iniş ve kalkış tahminleri alçak seviye uçuşları için bölgesel tahminler, SIGMET ve AIRMET bilgileri, havaalanı ihbarları ile havacılık ile ilgili klimatolojik bilgiler ve havaalanı klimatolojik tabloları ile ilgili tüm hususlar meteoroloji hizmet sağlayıcının sorumluluğundadır.

Hava aracı gözlemleri ve raporları ile ilgili Genel Müdürlüğün sorumluluğu

MADDE 14 - (1) Genel Müdürlük, bu Yönetmeliğin hükümleri uyarınca kendi siciline ait olup uluslararası hava sahasında faaliyette bulunan hava araçları tarafından meteorolojik gözlemlerin yapılmasını ve bu gözlemlerin kaydedilmesi ile rapor edilmesinin ICAO Ek-3 bakımından uygunluğunu denetler.

Hava aracı gözlemleri ve raporları ile ilgili havacılık işletmelerinin sorumlulukları

MADDE 15 - (1) Uçak gözlemlerinin türleri, gözlemlerin tayin edilmesi, muafiyetleri ile hava raporlarının hava trafik hizmet üniteleri tarafından aktarılması ilgili hususlar hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı kuruluş ile meteoroloji hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından ayrıca düzenlenir.

Havayolu işletmecileri ve uçuş mürettebatı için hizmet

MADDE 16 - (1) Meteoroloji hizmet sağlayıcısı, meteorolojik bilgileri aşağıda yer alan durumlarda sağlar:

- a) İşletmeciler tarafından uçuş öncesi planlamada kullanılmak üzere,
 - b) İşletmeciler tarafından uçuş esnasında yeniden uçuş planlama yapılması amacıyla operasyon kontrol merkezlerinde kullanılmak üzere,
 - c) Uçuş mürettebatı tarafından kalkış öncesi kullanım için,
 - ç) Uçuş halindeki hava araçlarının kullanımı için,
- (2) Havayolu işletmecileri ve uçuş mürettebatı için hizmet ile ilgili hususlar meteoroloji hizmet sağlayıcısının sorumluluğundadır.

Hava trafik hizmet üniteleri

MADDE 17 - (1) Meteoroloji otoritesi tarafından her bir hava trafik ünitesi için meteoroloji ofisi veya meteoroloji gözlem ofisi tanımlanır.

(2) Tanımlanan meteoroloji ofisi veya meteoroloji gözlem ofisi hava trafik hizmet üniteleri ile koordinasyon sonucunda gerekli meteorolojik bilgileri tedarik eder. Gerekli olduğu durumlarda da hava trafik ünitelerinde verilen hizmet sırasında kullanılmak üzere güncellenen meteorolojik bilgileri düzenler ve iletir.

(3) Meteoroloji gözlem ofisi, meydan kontrol kulesi ve yaklaşma kontrol ünitesi ile meteorolojik bilgileri sağlanması amacıyla temas halinde olur.

(4) Meteoroloji gözlem ofisi uçuş bilgi merkezi veya saha kontrol merkezi ile meteorolojik bilgilerin sağlanması amacıyla temas halinde olur.

(5) Lokal koşullar nedeniyle ilgili bir havaalanı meteoroloji ofisi ya da meteoroloji gözlem ofisi görevlerinin bir veya birden fazla havaalanı meteoroloji ofisi ya da meteorolojik gözlem ofisi arasında paylaşılması uygun görüldüğü takdirde, sorumluluğun paylaşımının nasıl olacağı meteoroloji otoritesi ve ilgili hava trafik hizmet otoritesi ile koordinasyon sonucunda tespit edilir.

(6) Bir hava aracının acil durumu ile bağlantılı olan hava trafik hizmetleri ünitesi tarafından talep edilen herhangi bir meteorolojik bilgi mümkün olduğunca hızlı tedarik edilir.

Arama ve kurtarma hizmetleri üniteleri

MADDE 18 - (1) Meteoroloji Otoritesi tarafından bölgesel hava seyrüsefer anlaşmasına uygun olarak tayin edilen havaalanı meteoroloji ofisleri arama ve kurtarma hizmetleri ünitelerine, ihtiyaç duydukları meteorolojik bilgileri karşılıklı olarak oluşturdukları bir anlaşmaya dayalı olarak tedarik ederler. Bu amaçla, tayin edilen havaalanı meteoroloji ofisi, bir arama ve kurtarma operasyonu sırasında arama ve kurtarma hizmetleri ünitesi ile irtibat halinde olmakla yükümlüdür.

Havacılık bilgi hizmetleri birimleri

MADDE 19 - (1) Meteoroloji Otoritesi, Genel Müdürlük ile koordineli olarak ilgili havacılık bilgi hizmetleri ünitelerine kendi görevlerini yerine getirebilmeleri için güncel meteorolojik bilgileri temin eder.

Haberleşme gereklilikleri

MADDE 20 - (1) Havaalanı meteoroloji ofislerinin gerektiğinde sorumlu oldukları havaalanlarındaki hava trafik hizmetleri ünitelerine meteorolojik bilgileri havacılık meteoroloji istasyonlarından tedarik etmeleri için gerekli olan alt yapının tesisi için teknolojik imkânlardan faydalanılmasını teminen gerekli kriterler hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı ve meteoroloji hizmet sağlayıcı arasında yapılacak bir anlaşma ile belirlenir.

(2) Haberleşme gereklilikleri ve kullanımı ile ilgili diğer hususlar meteoroloji hizmet sağlayıcı ve havaalanı işletmecisinin sorumluluğundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uluslararası Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesinde Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Yetki ve sorumluluklar

MADDE 21 - (1) Meteoroloji otoritesi, ICAO tarafından belirlenen kurallara uyum çerçevesinde sivil havacılık meteorolojisi ile ilgili konularda başta Şikago Sözleşmesi'nin 3 numaralı eki ve bu Ek'e ilişkin ICAO tarafından yayımlanan diğer dokümanlarda belirtilen standartlar ve önerilen uygulamalar ile diğer kılavuz bilgiler çerçevesinde ulusal düzenlemelerin hazırlanmasını ve uygulamaya konulmasını Genel Müdürlük ile koordineli olarak sürdürür.

(2) Meteoroloji otoritesi tarafından yapılacak olan bu düzenlemeler, Şikago Sözleşmesi'nin 3 numaralı ekinde ICAO tarafından ileride yapılacak olan değişikliklere uyum amaçlı güncellemeleri de içerecek şekilde yapılır.

(3) Sivil havacılık meteorolojisi alanında verilen hizmetlerin, meteoroloji otoritesi tarafından uygulamaya konacak olan düzenlemelere uyumu Genel Müdürlük ve meteoroloji otoritesi tarafından kurulacak ortak bir heyet ile denetlenir. Denetlemelerde tespit edilecek olan aksaklıklar, süresi içerisinde giderilmesi için meteoroloji hizmet sağlayıcıya gönderilir. Meteoroloji hizmet sağlayıcı gerekli düzeltici ve önleyici faaliyeti yapar ve sonuçlarını Genel Müdürlüğe bildirir.

(4) Sivil havacılık meteorolojisi alanındaki hizmetler meteoroloji hizmet sağlayıcı tarafından sağlanır. Meteoroloji otoritesi ve hizmet sağlayıcısı vermiş olduğu hizmetin ulusal mevzuat ve kurallara uygun olarak yürütmesi ile ilgili olarak ICAO nezdinde Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

Genel Müdürlüğün görevleri

MADDE 22 – (1) Sivil havacılık meteorolojisi alanında yürütülecek çalışmalarda;

a) 5431 Sayılı Kanun'un 4üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Şikago Sözleşmesinin sivil havacılık meteorolojisi kapsamına giren konularında, meteoroloji otoritesi ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak,

b) Sivil havacılık meteorolojisi de dâhil sivil havacılık alanında ICAO ile koordinasyonu sağlamak,

c) Meteoroloji hizmet sağlayıcısının havacılık meteorolojisi ile ilgili verdiği hizmetleri meteoroloji otoritesi ile ortaklaşa denetlemek.

ç) Şikago Sözleşmesi'nin 3 numaralı ekinde ICAO tarafından yapılacak olan değişiklikleri takip etmek, gerekli olan süreler içerisinde meteoroloji otoritesine bildirerek ulusal mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılmasını ve uygulamaya konulmasını sağlamak,

d) ICAO tarafından Küresel Emniyet Gözetim Denetim Programı kapsamında yapılan denetimleri ve bu denetimlerde tespit edilen bulguların kapatılmasına yönelik düzeltici eylem planlarının hazırlanması sırasında sivil havacılık meteorolojisini ilgilendiren konularda koordinasyonu sağlamak,

e) Şikago Sözleşmesi'nin 3 numaralı ekinin son şekli ile ulusal mevzuat arasındaki değişiklikleri meteoroloji otoritesi ile koordineli olarak belirleyip ICAO'ya bildirmek,

f) ICAO'nun öngördüğü esaslar ve WMO dokümanı çerçevesinde meteoroloji hizmet sağlayıcı tarafından personel eğitimlerine yönelik hazırlanan plan ve programlarını incelemek, Meteoroloji Otoritesi ile koordineli olarak ICAO Ek-3 kriterlerine olan uygunluğunu belirlemek.

Meteoroloji otoritesinin görevleri

MADDE 23 – (1) Sivil havacılık meteorolojisi alanında yürütülecek çalışmalarda;

a) Şikago Sözleşmesi'nin 3 numaralı ekinde ICAO tarafından yapılacak olan değişikliklerin Genel Müdürlük tarafından bildirilmesini müteakip ulusal mevzuatta gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulamaya koymak ile ICAO'ya iletilmek üzere Genel Müdürlüğe bildirimde bulunmak,

b) Genel Müdürlük ile ortak yapılacak olan denetimlerde tespit edilen eksikliklerin meteoroloji hizmet sağlayıcısı tarafından gereken süreler içerisinde tamamlandığından ve hizmetlerin ICAO'ya uyumlu olarak ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğünden emin olmak,

c) Sivil havacılık meteorolojisi alanında çalışan teknik personel niteliklerini ve yetkinliklerini belirlediğinden ve uygulandığından emin olmak,

ç) Meteoroloji hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından ICAO'nun öngördüğü esaslar ve WMO dokümanı çerçevesinde sivil havacılık meteorolojisi alanında çalışan personelin eğitim plan ve programlarının Genel Müdürlük ile koordineli olarak hazırlanmasını sağlamak.

Meteoroloji hizmet sağlayıcısının görevleri

MADDE 24 - (1) Sivil havacılık meteorolojisi alanında verilecek olan hizmetlerde;

a) 3254 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında havacılık sektörünün ihtiyaç duyduğu meteorolojik desteği, ulusal standartlarda ve ICAO standartlarında sağlamak,

b) Denetimlerde tespit edilen ve bildirilen eksiklikleri gereken süreler içerisinde tamamlamak ve hizmetlerin ICAO'ya uyumlu olarak ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,

c) Sivil havacılık meteorolojisi alanında çalışan teknik personel niteliklerini, yetkinliklerini belirlemek ve uygulamak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Teknik düzenlemeler

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan ve istisnai özellik arz eden teknik konular ile bu Yönetmelikte belirtilen konulara ilişkin uygulama detayları, ICAO tarafından yürütülen çalışmalarla uyumlu olarak Genel Müdürlük ve Meteoroloji Otoritesi tarafından düzenlenir.

Yürütme

MADDE 26 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı ve Orman ve Su İşleri Bakanı birlikte yürütür.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.